

SPIEGEL

Berichtenblad van de Jan van Boendalekring Tervuren

Léon SPILLIAERT

Een vrije geest

Oostende 1881 – Brussel 1946

De tijdloze herinnering van het zonderlinge beeld

Spilliaert, een van de weinige kunstenaars die zijn kunst volledig heeft toegespitst op de ontmoeting met het zonderlinge ...

Albert Dasnoy

Anne ADRIAENS-PANNIER

komt spreken over deze bijzondere kunstenaar op

Vrijdag 3 februari 2023 om 20.15 uur

We verwelkomen jullie om 20 uur.
Om 20.15 uur gaan de deuren dicht!

Gemeentezaal Vossem

Dorpsstraat 38, 3080 Tervuren (Vossem)

Anne ADRIAENS-PANNIER (Brugge, 1951) was van 1974 tot 2011 conservator en departementshoofd verbonden aan de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België te Brussel.

Ze was er verantwoordelijk voor de verzameling werken op papier van de 19de – en 20ste eeuw van het Museum Moderne Kunst.

Ze organiseerde er talrijke monografische en thematische tentoonstellingen, o.a. *de avant-garde in België 1917-1929*, *Alechinsky*, *Cobra*, *Walter Leblanc*...

In 1989 startte haar wetenschappelijk onderzoek naar het leven en werk van Léon Spilliaert. Ze promoveerde in 2003 als doctor in de kunstwetenschappen aan de Universiteit Gent en publiceerde haar doctoraat in 2006 in de monografie *Spilliaert, de bezielde blik*.

Tussen 2016 en 2021 was zij artistiek directeur van Het Spilliaert Huis in Oostende en toonde er acht thematische tentoonstellingen. Intussen werkt ze aan de beredeneerde catalogus van het oeuvre.

Op internationaal vlak was ze in 2020 de curator van de retrospectieve *Spilliaert* in The Royal Academy of Arts in Londen en in het Musée d'Orsay in Parijs.

Momenteel loopt tot 29 mei 2023 in Lausanne in de Fondation de l'Hermitage een uitzonderlijke tentoonstelling met als titel *Léon Spilliaert en de Noordzee*.

Voor haar onderzoek rond de correspondentie van en naar Spilliaert is elk archiefdocument welkom.

In memoriam

Op 3 januari 2023 overleed thuis in Grimbergen

Alex De Maeyer. Hij was jarenlang trouw en geïnteresseerd lid van onze kring. We wensen zijn echtgenote Rita Gordts en de familie alle steun toe.

Léon Spilliaert die voortdurend experimenteert met kleurpotlood, Oost-Indische inkt, pastel en gouache op papier of karton, boeit door zijn scherpe maar raadselachtige beelden. Reeds als jonge kunstenaar heeft hij een grote interesse voor de universele literatuur en leest gretig Friedrich Nietzsche, Edgar Allan Poe, Maurice Maeterlinck. Gedurende heel zijn leven zullen zijn werken getuigen van een diepgaande zelfreflectie en van spirituele meditatie. Na een kortstondig verblijf aan de Academie van Brugge verzaakt hij aan een traditionele academische opleiding. Na enkele maanden dienst bij de Brusselse uitgever Edmond Deman, ontmoet hij in 1904 Emile Verhaeren die een mentor en een van zijn eerste verzamelaars wordt. Hij evolueert van een gelaagde beeldtaal vol symbolische literaire accenten naar een gereduceerde vormtaal waarin hij vooral wordt geïnspireerd door de constante aanwezigheid van de zee en de stad Oostende. Als eenzame nachtwandelaar vertolkt hij de verlatenheid van de mens, geconfronteerd met de uitgestrektheid van de natuur. Zijn tekeningen verlenen aan ruimtes en objecten een eigen leven, doordrongen van de herinnering aan zijn onmiddellijke leefwereld. In een reeks zelfportretten, onthutsend in hun eerlijkheid, vertaalt hij de diepe angst van het zoeken naar het onpeilbare van het wezen. Na zijn huwelijk in 1916, woont en werkt hij in Brussel. Hij ontplooit er met aquarel als nieuwe techniek, enerzijds huiselijke intimistische thema's en daarnaast fantasierijke taferelen. Terug in Oostende, is hij in de jaren 1920 een gevierde kunstenaar en in genuanceerde gouaches knoopt hij terug aan met het geliefde thema van de zee. Het einde van zijn leven brengt hij in Brussel door. De afwezigheid van de oneindige zeevlakte en de begeestering die hem aangrijpt gedurende lange wandelingen in de bossen en in de ongerepte uitgestrektheid van de Hoge Venen, doen de kunstenaar teruggrijpen naar het thema van de bomen. Gefascineerd door hun grootsheid, eenzaam of in groep, tekent hij ze op een genuanceerde achtergrond van doorschijnende aquarel met een lichte fijne pennentrek die reeds in zijn jeugd zo raak alles typeerde.

To Mars or not to Mars, that is the question.

Naar Mars of niet naar Mars? Dat is de vraag.

Het antwoord krijgt u van **Nancy Vermeulen** op **vrijdag 3 maart 2023**